

Naša vna četnik in
v posteljo med ali
v Maribor s pošiljanjem
na dom za celo leto 25 dni,
od leta 12-50 dni, četiri leta
50 dni, izven Jugoslavije
5 dni. Naročnina se pošlje
in upravišče „Slovenski
Gospodar“ v Ma-
ribor, Koroška cesta 3.
Za se dopišlj do od-
govora. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interneta 2. 213.

Posredovanje številke same i din.

Polnina pletana v gotovini.

Mednarodno je v Maribor
Koroška cesta 3. S. Koro-
ški se ne vračajo. Upravi-
šče sprejema naročila
inse in reklamacije.
Črne insecator po dogo-
voru. Za večkratne ogled
primeren popust. Nemo-
reklamacije so pošiljan
prosto.
Čekoni račun, pošiljaka
trada Ljubljana 2. 12. 1923.
Telefon interneta 2. 213.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

17. številka

MARIBOR, dne 12. aprila 1923.

57. letnik

Kaj bo?

V ponedeljek, 16. aprila ob 9. uri dopoldne imajo novoizvoljeni poslanci prvo sejo v narodni skupščini (državnem zboru) v Beogradu. Vse je radovedno, kaj bo sedaj. Ali je upati, da se uresničijo zahteve naših volilcev? Ali bo parlament deloval? Na ta vprašanja kratak odgovor: Ako ima Pašič s svojimi radikali resen namen, da v naši državi pride do sporazuma med tremi brati, ako se bo upoštevalo upravičene zahteve Slovencev in Hrvatov, potem bo prišlo v parlamentu do resnega in rednega dela in potem pridejo tudi narodi med seboj do sporazuma.

Glavni dve naši zahtevi sta: avtonomija, red v državnem gospodarstvu in pa kruh trpečim stanovom. Vse to pa ni odvisno le od nas, ampak od dobre volje Pašičeve radikalne stranke. Če je staremu Pašiču za sporazum, mir in red ter blagostanje in zadovoljnost stanov v državi, potem bo moral poslušati kralja Aleksandra, ki po poročilih iz Beograda sam želi, da se sporazumejo vsi trije narodi v državi. Kakor smo namreč izvedeli iz zanesljivega vira, so se na kraljevo željo zbrali te dni v mestu Brod ob Savi odposlanci vladne radikalne, Radičeve, Koroščeve in Spačeve skupine poslancev, da se posvetujejo o sporazumu. Dasi ravno z ozirom na centralistično stališče do Pašičevih radikalov nimamo prav posebnega zaupanja, da bi se dosegel sporazum, vendar izražamo željo, da se sedanjim brezupnim razmeram v državi napravi konec. Ako hoče vlada napraviti konec neznosni druginji, če hoče dvigniti valuto (vrednost denarja), zadovoljiti Slovence in Hrvate in s tem zagotoviti obstoj naše države, potem bo Pašič moral odnehati in se sporazumeti z nami in Hrvati.

Poslanci SLS so pripravljeni za pameten bratski sporazum, a le pod pogojem, da se našemu narodu zagotovi zahtevana svoboda in pravice. Samo plačevati, samo hlapčevati pa ne maramo!

Za kakšne drobtine ali častna mesta ali osebni dobiček niti vlada, niti kdo drugi naših zastopnikov ne dobi.

Sijajno zborovanje naše stranke v Mariboru.

Na belo nedeljo se je zbralo v Mariboru iz vseh delov Slov. Štajerske vključno skrajno slabemu vremenu lepo število naših pristavev. Po končani sv. maši so se podali zborovalci h Gambirinu, kjer se je vršil shod. Zborovanje je otvoril poslanec Vesenjaki in predlagal za predsednika dr. Leskovarja iz Maribora.

Kot prvi govornik je nastopil poslanec Vesenjaki, ki je v navdušeno jednatih besedah poročal o političnem položaju v naši državi od volitev pa do danes. Zmaga Slovencev in Hrvatov, ki so se strnili po volitvah v skupni blok, je strah sedanje vlade, je poudarjal govornik in radi tega raznašajo v javnost razne grožnje, s katerimi bi radi preplašili Slovence in Hrvate, ki zahtevajo samostojnost.

Takoj po volitvah je poslanec Pašič svoje posredovalce k Slovincem in Hrvatom. Ti Pašičevi odposlanci so obljubljali Slovincem in Hrvatom razne ministrske stolčke in velike župane, a dobili so od obeh odgovor: Slovenci in Hrvati odklanjajo vse Pašičeve koritarske cukerčke in bodo šli v vlado le tedaj, ako se jim od najvišje strani zagotovi samostojnost. Ko Pašičeva vlada ni nič dosegla s cukerčki, pa začne groziti, da bodo Slovence in Hrvate odrezali od Jugoslavije in pred odrezanjem jim še to pobrali, kar imajo. Vsi trezni Slovenci in Hrvati pa vemo, da nas srbski radikali ne morejo odrezati, ampak da spada to vprašanje pod svetovno razsodbo. Z odrezanjem Slovencev in Hrvatov pa bi si Srbi odrezali žep, iz katerega so doslej le vedno jemali, a v njega pa prav nič devali.

Ker grožnja z odrezanjem ni držala, pa pravijo, da bodo nasilnim potom: s policijo, bajoneti, razbojniško Orjuno in Sokoli ugnali Slovence in Hrvate.

A tudi sile se ne bosta ustrašila Slovenec in Hrvat, ampak ne bosta odnehala od zahteve po samostojnosti.

Burno pozdravljen je končal gospod poslanec svoj jednatni govor s pozivom na zborovalce k zvestobi in vstrajnosti.

Za poslanca Vesenjaka je govoril o gospodarsko-finančnem stanju poslanec Pušenjak. S številkami je dokazoval, koliko plačuje Slovenija več davkov, nego jej jih predpisuje državni proračun in celo več nego Srbija.

Za gosp. Pušenjakom je omenil razbojniški nastop orjunciev v Slovenski Bistrici poslanec Žebot, ki je še v kratkih besedah povdalil, kako so potom volitev Slovenci izvršili zedinjenje slovenskega delovnega ljudstva v okviru SLS.

Nato sta bili sprejeti in sicer enoglasno sledeči dve resoluciji:

1. Zbor SLS mariborskega okrožja zbran dne 8. 4. 1923 v Mariboru, naroča izvoljenim poslancem SLS, da pod nobenim pogojem ne odnehajo od glavne zahteve SLS, od zahteve po zakonodajni avtonomiji Slovenije in da odklanjajo sodelovanje v vsaki vladi, ki ne bi dala zadostnega jamstva za izpolnitev te zahteve.

Zahtevamo, da vlada takoj potrebno ukrene, da odstrani grožčo gospodarsko propast Slovenije, ki grozi kmet-skemu ljudstvu in da zboljša naravnost neznošen položaj vseh delovnih slojev, posebej državnih nameščenecv in železničarjev, invalidov in drugih trpečih, ki postaja vsled brezbriznosti vlade tako kritično, da ogroža objektivnost in nepristranost naše državne uprave in s tem tudi avtoriteto državnih oblasti.

Zbor SLS zagotavlja Jugoslovanski klub, da je slovensko ljudstvo voljno vstrajati v boju za te svoje zahteve do skrajnosti in da se ne plaši nobenih žrtiev pri dosegu teh svojih zahtev.

2. Zbor pozdravlja blok Slovencev in Hrvatov kot parlamentarno zvezo.

Po sprejetih resolucijah so še govorili poslanci: Davorin Krajnc, Falež, Bedjanič in prekmurki poslanec Geza Šiftar, katerega so zborovalci najbolj navdušeno pozdravljali.

Po več kot dveurnem zborovanju so se zborovalci mirno razšli.

Belonedeljsko zborovanje nam je zopet lep dokaz navdušenja našega ljudstva za poglavito zahtevo Slovencev in Hrvatov, ki je in ostane: dajte nam samostojnost in šele potem vas bomo podprli pri vladi!

Orjunaško divjaštvo v Slovenski Bistrici.

Našim bralcem je dovolj dobro znano, da je prosto zidar in velesrb Pribičević ustanovil društvo, s katerim hoče strahovati, pobiti in uničiti vse, kar diši po krščanskem, slovenskem ali hrvatskem. Ta organizacija se imenuje Orjuna. Tudi v naše slovenske kraje so zanesli to cigansko Pribičevićevo kugo. Uničenje strojev Cirilove tiskarne, napadi na posamezne osebe, divjanje, grožnje in vse take ljubeznjivosti so v naših krajih na dnevnem redu. To divjaštvo so v naše kraje zanesli Kukovčevi in Žerjavovi demokrati z namenom, da bodo naše ljudi s silo privedli v Kukovčev stranko.

Orjuna je velesrbska in prstozidarska organizacija. Zategadelj bi rada uničila vse, kar se protivi posrbljenju in razkristjanjenju. V tej organizaciji so po večini potepuhi, ljudje, ki se hočejo z lenuharenjem in političnim rokovnjaštvom služiti kruha. V Orjuni najdemo ljudi sumljive preteklosti. Ker so demokrati in orjunci pri volitvah 18. marca propadli, kakor so dolgi in široki, se pripravljajo tem huje za bodoče volitve. Računajo s tem, da bo prišel na vlado zopet njih oče Pribičević in bodo tedaj s silo in krvjo vodili volitve in prišli na krmilo v državi, kakor fašisti v Italiji. Bog nas varuj teh divjakov!

Orjuna v Slov. Bistrici.

V Slov. Bistrici bi si tamošnji demokratski uradniki in učitelji ter nekateri trgovski nastavljenici radi že pred tedni ustanovili Orjuno, da bi ž njo »strahovali«
naše pošteno prebivalstvo v mestu in po okraju. Prvo in drugokrat se jim je ustanovitev Orjune preprečila. Naši so prišli v takem številu, da so morali orjunci pobrati svoja šila in kopita.

Orjunci od vseh strani prihajajo v Slov. Bistrico.

Duševni vodja mariborske Orjune, advokatski pisar dr. Reisman je sestavil načrt za pohod Orjune v Slov. Bistrico. Pozvali so orjunce iz Ljubljane in iz Zagreba ter Maribora za soboto, dne 7. aprila zvečer, ko Bistričani na to niso bili pripravljani. Iz juga so se pripeljali orjunski razbojnik z vlakom, a iz Maribora s tovornimi avtomobili. Oboroženi so bili z ročnimi granatami, revolverji, gorjačami in drugim razbojniškim orožjem. Napadli so na cesti vsakega mirnega človeka: kmete z vozovi, kolesarje in potnike. Na Tržaški cesti so streljali za poljčanskim organistom, nadalje za g. Vregom, v mestu pa so divjali za posestnikom g. Jerovškom. Blizu Juhartove hiše so se brez povičarstva lotili mirnega fanta in ko jim je ušel, so streljali za njim.

Gostilna »Beograd«, orjunski blog.

Zbirališče orjunciev je bila zopet gostilna »Beograd«
(prej »Avstrija«). Gostilničarka je vedela, da s tem, ako da divjakom-orjuncem na razpolago prostore, nastopi proti poštenemu domačemu ljudstvu. A kljub temu jim je dala prostor. S tem je izjavila, da ne mara več denarja naših ljudi. Za predsednika Orjune bil izvoljen dr. Dernovšek, koncipijent pri advokatu dr. Pučniku. V odboru so: okrajni živinozdravnik Škofič, ključavničar Gumzej, štirje učitelji, tajnik hra nilnice Sajko ter trgovec Pinter Alojz mlajši in Rudolf Zeleznik.

Divjanje orjunciev po ulicah.

Po občnem zboru Orjune so orjunci — bilo jih je okoli 300 — priredili divjanje po bistriških ulicah. — Temna noč je bila kakor nalašča za te divjake. Omenimo, da so vse dohode v mesto zastražili. Orožništvo

je bil brez moči. Sam orožniški poveljnik g. major Bunc je bil priča orjunskega divjaštva. Orjunci so se razdelili v čete in so hodili oboroženi z revolverji, ročnimi granatami in okovanimi gorjačami po ulicah in od hiše do hiše. Streljali so na vse strani, metali kamenje in pobijali šipe poštenim a neljubim jim meščanom. Kričali so kakor obsedeni. Posebno je divljali neki Škerjanc (železniški uslužbenec iz Maribora). Tuljenje je bilo podobno glasovom lačnih volkov in hijen.

Bomba. — Žrtve.

Gostilna Neuhold v sredi mesta je bila tako srečna, da je dobila orjunske bombe (ročno granato). Roparska orjunska druhal se je kričaje ustavila okoli pol 9. ure zvečer pred gostilno. Tam je pred gostilno stalo nekaj ljudi, ki so se pred divjaki umaknili in odšli v vežo. Divjaki so navalili na velika vrata. V tem trenutku je že tudi padla bomba v vežo in eksplodirala. Od bombe je bilo ranjenih 6 oseb, 4 od teh težko, da so jih morali prepeljati v bolnico. Imena ranjenih so: Iv. Soršak iz Vrhloge (smrtnonevarno ranjen), Podplatnik Anton, kovaški pomočnik pri g. Verniku v Kovačivasi (tudi težko ranjen), I. Pečovnik p. d. Marot iz Smartna (ki se je vračal iz dela domov), Lunežnik Filip iz Kovačev vasi, Polc Šimon iz Bistrice (rodbinski oče, slabotna in mirna oseba). Orjunci se za ranjence in žrtve niso zmenili, temveč so divjali naprej kakor obsedeni in stekli. Pridrveli so celo pred cerkev in so streljali ter metali kamenje na vse strani. Prebivalstvu cellega slovenjebistriškega okraja javljamo, da so divjake pri njihovem razsajanju po Bistrici vodili: trgovec Alojzij Pinter mlajši, trgovec Batič, učitelji Čeh, Karbaš in Metlika, tajnik Sajko, mladi Novak in pisarji advokata dr. Pučnika, ter živinozdravnik Škofič. Pri divjanju so bili udeleženi tudi župan in trgovec Omerzu, ključavničar Gumzej, klepar Podhraški, trgovec Zeleznik in pek Žurman.

Ranjence pri Neuholdu je obvezal in jim nudil prvo pomoč zdravnik dr. Jagodič.

Odhod divjakov.

Kakor so divjaki pridrveli, tako so tudi odšli iz Slov. Bistrice kot rokovnjači. Odpeljali so se s tovornimi avtomobili okoli polnoči v Maribor in na druge kraje. Pri odhodu so orjunci tako kričali, tulili in streljali, da je še drugi dan bilo prebivalstvo razburjeno in zbegano, posebno mladina.

Učitelji, uradniki in trgovci vodje Orjune.

Ljudstvo se z začudenjem povprašuje, kako more vlada dopustiti take divjaške organizacije. Se večje začudenje pa vlada med poštenim prebivalstvom, da so Orjuno v naše kraje zanesli ljudje, ki žive in so plačani od ljudstva: demokratski učitelji, uradniki in trgovci.

Za konec povdarjamo soglasno sodbo vsega poštenega ljudstva: Divjaški Orjunci se mora napraviti konec. Ako oblast in vlada tega neče, bo ljudstvo samo napravilo ljudsko sodbo. Bojni klic, ki bo zadonel, bo hujši, nego si ga predstavljajo voditelji Orjune.

ZOPET PRITOŽBE NAŠIH VOJAKOV.

V parlamentu je bil lansko leto aprila meseca velik boj za naše fante-vojake. Naši poslanci so tistikrat tako odločno nastopili, da s eje vojni minister general Vašič končno vendarle udal in izdal strogo naredbo, da bo vsak oficir, ki grdo ravna s fanti, strogo kaznovan in odpusčen iz armade. Nekaj časa so se razmere v garnizijah res obrnile na bolje.

Sedaj pa prihajajo zopet v veliki meri pritožbe, da se v nekaterih vojašnicah v Makedoniji, Srbiji, Bosni in Vojvodini tako ravna z našimi mladeniči, da to ravnanje ni vredno človeka. Gotovo je nekaj teh pritožb pretiranih, a velika večina je resnična. V »Slovenskem Gospodarju«
ne smemo priobčevati teh pritožb, ker bi bili sigurno zaplenjeni. Resnica v Jugoslaviji bode v oči. A starše in vojake samo prosimo, da pošljejo vse pritožbe našim poslancem ali pa naravnost na naslov: »Jugoslovanski klub, Beograd, Narodna skupščina«. — Navesti morate natančne podatke: ime vojaka, njegov polk, garnizijo, ime oficirja ali podoficirja, ki je surovo ravnal z vojakom, dan dogodka in vse druge podrobnosti. Ako ni natančnih podatkov, tudi poslanci ne bodo mogli kaj resnega ukreniti.

PRED VOLITVAMI SO NAS POZNALI.

Pismo viničarja iz Slov. gor.).

Pred volitvami so prihajali iz Beograda neki ljudje, ki so se imenovali radikali. Pozneje smo izvedeli, da je to stranka, ki bi rada našo domovino spremenila v Veliko Srbijo. Za agenta ali hlapca te srbske stranke se je udinjal neki Verlič od St. Petra nize Maribora. Ta je dobil od srbskih radikalov 100.000 K, kakor se je sam hvalil. Zakaj? Da bi bil nas viničarje premočil in nas k srbski radikalni stranki zvabil. Obljubljal nam

je tik pred volitvami breje krave in še 1 milijon 400 tisoč kron. Celo okrajno glavarstvo je pomagalo pri tem poslu. Izdalo je namreč dne 14. marca naslednji odlok: «Št. 10971-23. Pomoč viničarjem. Gospodom občinskim predstojnikom! Vlada v Beogradu je danes nakazala znesek 1.400.000 K za bedni viničarski stan v okrajnih glavarstvih Maribor, Ptuj in Ljutomer. Ta denar bo nakazovala komisija, ki se že danes sestavi na sedežu okrajnega glavarstva v Mariboru in obstoja iz večine viničarjev. Denar je že naložen pri davkarji v Mariboru». Župani so sestavili sezname viničarjev in jih takoj poslali na okrajno glavarstvo. Do danes, ko to pišemo, (7. aprila), pa še ni ne duha ne sluha o teh podporah in tudi Verličevih brejih krav ni od nikoder. Ali so nas srbski radikali ter njihova hlapca Verlič in radgonski Jurkovič samo za norca imeli? Mogoče pa so ta denar pobasali samo agitatorji srbske radikalne stranke. To je škandal! V veliki bedi živimo! Če je že vlada denar določila za nas, ga moramo biti deležni vsi, ne samo kaki Verliči ali Jurkoviči. Sedaj še le vidimo veliko nepoštenost, ki so jo uganjale nasprotnne stranke. Naša Slovenska ljudska stranka nas ni podkupovala, ne obljub dajala, za to jo tudi spoštujemo. Naše poslance pa prosimo, da povprašajo v Beogradu, kaj je z obljubljenimi kravami in podporo.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vlada je končno le začela misliti na potrebo spoznanja, ko je videla, da nikakor ne more dobiti večine in da bi vladanje z nasiljem lahko imelo hude posledice in močen odmev v svetu. Z demokrati se radikali niso mogli zvezati, ker so Davidovičevi demokrati proti vsaki zvezi in ker je Pribečevićeva struja stavila zahteve, ki jih radikali ne morejo sprejeti. Pribečević je hotel imeti toliko ministrskih mest kot so jih imeli demokrati poprej in še skoraj polovico vseh važnih upravnih mest.

Na to radikali seveda niso šli in če bi tudi šli, bi na ta način še ne nastala vladna večina, ki bi lahko delala. Za sporazum so se začeli oglašati tudi gospodarski in bančni krogi, nekateri listi so začeli naglašati potrebo, da tudi krona posreduje in sedaj se vidi tudi na srbski strani več volje in vneza za sporazumno ureditev države. Vršijo se pogajanja in v nedeljo bode veliko zborovanje v Zagrebu, na katerem se bode poročalo o uspehih. V javnosti vlada za to silno zanimanje. Potem se bodo vsi hrvatski, slovenski in muslimanski poslanci skupno podali v Beograd k otvoritvi narodne skupščine.

Vršijo se dogovori med našo in italijansko vlado glede nadaljevanja opatijskih pogajanj. Italija vstraja na tem, da bi se pogajanja vršila v Rimu.

RUMUNSKA VLADA

z nasiljem in protinarodnim delom vedno bolj izziva k nemirom in uporom. Vlada nemire sicer taji, v svet pa pride le dovolj o silno napetih odnošajih med narodom in vlado. Vlada je zagrešila že celo vrsto nezakonitih in protiusstavnih činov in sedaj je celo prepovedala delovanje in bivanje vseh redovnikov, razven pravoslavni. Sedaj bodo morali Rumunijo zapustiti poleg frančiškanov, kapucinov in drugih tudi usmiljeni bratje in usmiljene ter šolske sestre.

V FRANCOSKO-NEMŠKEM SPORU

je nastopil francoski politik Loncheur s posredovalnim predlogom zmernejše rešitve odškodninskega vprašanja in poskusil, za ta predlog pridobiti tudi Angleže ter tako izravnati vsa nesoglasja med Anglijo in Francijo.

OBNOVITEV ORIENTSKE KONFERENCE.

Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada izročila medzavezniskim višjim komisarjem posebno spomenico ali noto kot odgovor na zadnje predloge antante. Ta nota je pomirljiva in predlaga ponovno otvoritev orientске konference za 23. aprila. Končno povdarja nota, da bo izločitev gospodarskih vprašanj, pospešila sklep miru.

Tedenske novice.

† Smrt vzornega duhovnika. Minulo soboto nam je ugrabila smrtna roka bivšega dekana in upokojenega župnika Jožefa Dekort. Blagopokojni je pri občni priobjeljenosti kaplanoval na več kaplanijah lavantinske škofije in slednjič postal župnik in dekan v Lučah. V Lučah se je veliko trudil za popravo cerkve in za javni posvetni blagor pa je deloval dolgo let pri okrajnem zastopu. Ko je stopil v pokoj, se je preselil iz Luč k Sv. Frančišku, kjer je tudi umrl in bil pokopan minuli ponedeljek. Blagopokojnemu vzor-duhovniku svetila večna luč!

Kaj hočejo? Orjunci svoje divjaštvo in krvoprelitje v Slov. Bistrici zagovarjajo s tem, da so jih naši in Nemci «hoteli napasti», ali celo «napadli». Vse to je izmišljeno. V soboto ni bilo od naše ali nemške strani prav nič organizirano. Orjunci bi radi zakrili sramoto in divjaštvo, ki so jo učinili nad lastnimi slovenskimi brati. Radi tega kričijo po Kukovčevem «Taboru» in Žerjavovem «Jutru», češ: klerikali in Nemci so vrgli bombo. Lažejo, da se kar kadi. Vsak otrok ve, da so orjunci kot Luciferji tulili po Bistrici, oddali nad 2000 strelcov, gotovo je, da so orjunci vrgli bombo med nedolžne ljudi, a kričijo, da so naši ljudje vrgli bombo. Tako postopajo največji falotje!

Orjuncem v Svečini. V našem skritem kotu tudi imamo enega orjunca. To je šolski vodja Mohor. Ne-

davno je v dr. Kukovčevem «Taboru» napisal, da bo začel razsajati s pasjim bičem in loparjem. Tega človeka nihče več ne mara. Podoben je garjevu kostrunu. S prstom kažejo ljudje za njim, češ, to je tisti, ki je spravil našo nekdanjo dobro šolo v slab glas. Čudimo se, da g. okrajni glavar in šolski nadzornik še sploh trpita tega človeka v šoli. Strahovit nered v šoli, podivjana mladina, nesnaga v razredih, nobene discipline ne pri učitelstvu, ne pri otrocih, vse to svedoči Mohorjevo orjunsko vzgojo. Kje je neki šolska oblast pograbila tega zgagarja? Občuje z najhujšimi tihotapci in agitatorji za nemško stranko, a pošlene Svečince pa sramoti po «Taboru» in pri oblastih. Hvali se okoli, da je osební prijatelj g. okrajnega glavarja, da dobi za «zaupna» poročila mesečno 2000 K, da lahko on povzroči, da se bode kakemu njegovemu neprijatelju predpisalo visoki davek. Šolsko oblast samo opozarjamo, naj pošlje nepristranskega raziskovalca v Svečino. Ta naj skliče vse člane krajnega šolskega sveta in župane, pa bo dobil značilno Mohorjevo fotografijo. Podrobnosti še danes zamolčimo, a če bo Mohor še naprej na orjunski način izvrševal službo šolskega voditelja, bomo govorili drugače. Sola je naša, mi davkoplačevalci plačujemo učitelje, zategadelj si prepovedujemo Mohorjevo komando in divjaštvo.

Učitelji na deželi so po večini demokrati. Zadnje tedne ti ljudje, ki so plačani od slovenskega ljudstva, organizirajo divjaško Orjuno. Prosimo zaupnike in starše, da tajništvu SLS v Mariboru sporočijo imena takih učiteljev, ki bi radi upeljali v naše kraje orjunsko rokovanjstvo. Spoštujemo pošteno učitelstvo, a tako, ki zastropulja našo mladino z orjunskim trupom, si naj išče kruha pri divjakih.

Mnogi trgovci in obrtniki so pri volitvah strastno agitirali za Kukovčev demokratično stranko in sedaj šuntajo ter z denarjem podpirajo orjunce. Ker je najmanj 99 odstot. prebivalstva v Sloveniji proti roparski Orjuni, taki trgovci in obrtniki sami kličejo našim ljudem: Ne nosite nam denarja! Ne kupujte pri nas! Izogibajte se naših trgovin! Res je tako! Z našim denarjem so si nabasali žepe, a z našim denarjem tudi hočejo smrt Slovenije! Somišljeniki! Pomnite! Vaš denar samo trgovcem in obrtnikom, ki so pošteni in ki gredo z ljudstvom, orjuncem in demokratom ne vinarja več!

Mariborska Mestna hranilnica in Posojilnica v Narodnem domu podpirata orjunce. Mestna hranilnica (šparkasa) v Mariboru in Posojilnica v Narodnem domu sta darovali v zadnjem času velike svote za Sokola. Do malega vsi Sokoli pa so v razbojniškem društvu «Orjuna». Člani Orjune sami izjavljajo, da je Sokol odstopil velik del darov, ki jih je dobil od Mestne hranilnice in Posojilnice v Narodnem domu, Orjuni. To vest prinašamo v vednost tistim našim ljudem, ki nosijo svoj denar kot hranilne vloge v ta zavod.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru je imela dne 12. aprila svoj XV. občni zbor. Zavod se krasno razvija. Denarni promet je znašal v letu 1922 68 milijonov, 935.631 dinarjev. Hranilne vloge znašajo 5 milijonov, 486.749 dinarjev 50 par. Ta naš denarni zavod je eden najbolj varnih posojilnic. Hranilne vloge so varne, ker ima Spodnještajerska posojilnica lastno posestvo, močan rezervni sklad ter nad 1000 deležnikov-članov. Svetujemo in priporočamo našim ljudem v mariborskem okrožju, da svoj odvišni denar naložijo v naši Spodnještajerski ljudski posojilnici. — Uradni prostori naše posojilnice se nahajajo v Mariboru v Stolni ulici št. 6 (med Cirilovo tiskarno in stolno cerkvo).

Z lastnim denarjem si pletemo bič! Naši kmetski ljudje imajo naložen svoj denar mnogi v najhujših liberalnih hranilnicah, posojilnicah in bankah. Še sedaj ga mnogi nosijo tje. To se pravi pljuvati v lastno škledo! Denarni zavodi Kukovčeve in Žerjavove stranke so dali stotisoče za volilno agitacijo in so nas hoteli še bolj vkovati v verige centralizma. Po volitvah napravimo konec napakam, ki smo jih storili dosedaj. Naj si naši zatiralci in protivniki sami polnijo kase svojih zavodov, naš denar pa v naše posojilnice, v naše hranilnice, v našo Gospodarsko-zadružno banko! — Ker hočejo nasprotniki boj, ga sprejmemo. Radi tega naj velja klic vsem našim: Prihranke, hranilne vloge vseh naših ljudi v naše posojilnice in druge denarne zavode! Ta glas naj doni od vasi do vasil!

Povolitveni glasovi iz Fram. Velikonoč so tudi pri nas naznanjali kresovi po hribih in goreči križi po vinogradih. Pa tudi streljanje s topi nas je klicalo k vstajanju. Naši fantje so le še drzni za streljanje, da si se je ravno v preteklem postnem času zgodila ravno pri streljanju velika nesreča. V ponedeljek tihega tedna so obhajali gostijo v pravoslavni družini g. Josefoviča, katerega hčerko je ta dan na dom prišel poročat pravoslavni duhovnik. Ob tej priliki so sosedni fantje streljali s topi, pa ravno zadnji strel je zadl 20 letnega Jožefa Breitenbner tako nesrečno, da je na mestu ostal mrtev. Ta nesrečni strel tihega tedna je zahteval človeško žrtev. — (Odmevi po volitvah). Tudi pri nas so volitve 18. marca krasno izpadle, tako, da nad svojimi razvalinami tarnajo zadnjič še tako močni samostojni in socijalni demokrati. Naravnost veselili smo se 18. marca — saj so posamezni vaški shodi, posebno veličastni v Morju in Lokmercah, pa tudi po vseh drugih vaseh celega volilnega okrožja kazali toliko navdušenja za SLS. Ravno te podrobne agitacije so se neznosno ustrašili kolovodje Samostojne.: Štern (po domače Vrhovšek) in Predan (po domače Zaklnek) iz Planice in Potočnik (po domače Kokol) iz Loke. Hitro po naših shodih so se podali od hiše do hiše za božjo voljo prosit in r-tit, naj volilci vendar nikar ne verjamejo SLS, naj nikar ne poslušajo župnika itd.! Tako sta v

trudu in trpljenju prehodila Vrhovšek in Zaklnek Planico in Pohorje, Kokol pa vso Loko in Kopivnik — zastoj. S svojimi pretnjami so ti goreči mogotci uplašili le nekaj malo volilcev, da so na dan volitev rajši ostali doma. Pač pomilovanja vredni strahopetci, ki se zbojite mogočnega «rihterja», ki bi vam morda pri tem ali onem vsled vašega osebnega prepričanja ponagajali! Imenovana navdušena samostojna trojica je pri vsej svoji splošni, obče znani skoposti toliko žrtvovala celo iz svojega žepe, da je zbrala večje denarne svote za samostojno časopisje in ga po vsem močeh širila med ljudi. Planinski Vrhovšek se je v agitacijo poslužil celo svojega malega sinka — nadebudnega šolarčka prvega razreda in mu je naročil, da mora vsem učencem in učenkam cele planiške šole razdeliti časopis «Kmetško moč», katero naj vsi nesejo na svoje domove. Dobri sinček je to poverjeno mu nalogo v šoli prav vestno izvršil, ne da bi mu bil gospod učitelj to zabranil. Ko smo 18. marca okoli 7. ure zvečer zvedeli veseli izid volitev, so sicer mogočni, pa tako pogoreli gospod loški rihtar v spremstvu rančkega župana jezni odšli iz Fram k svojemu vinogradu, da bi pogasili svoje pogorišče in nekoliko pri vincu pozabili veliko polomijo svoje Samostojne, zraven pa skovali novih načrtov za maščevanje nad onimi, ki jim nočejo biti pokorni — saj maščujejo se tako radi! Tudi nemško škrinjico si je izbralo par pristnih Nemcev iz Pohorja, ravno takih, ki nemško čisto nič ne znajo. S posebnim ponosom na primer je nesel v 6 škrinjico svojo krogeljico možek iz loške občine, ki uganja svojo politiko tam pri peči pri kolovratu in se z vso strastjo jezi na dr. Korošca, češ, da nas je Srbom prodal in težko pričakuje, da bi njega — prodanega — Nemci zopet odkupili! — Zdavstveno stanje je letos pri nas izvanredno dobro. Že nad 100 let se v Framu ni zgodilo, da bi v dobi cele tretjine leta, in to še v zimskem času, noben odrasli, ne moški, ne ženska, ne bil umrl naravne smrti. Letos, hvala Bogu, smo tako srečni.

Volilne zanimivosti pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Za našo SLS je bilo oddanih od 367 krogeljic 357. Same 10 glasov je bilo raztresenih, ali glej čudo: ravno v samostojno škrinjico, ki je pri zadnjih volitvah dobila nad polovico glasov, se nobeden volilec ni zmotil. In ravno tako tudi ne v škrinjico g. Schnuderla, ki je prirejal tukaj sestanke od hiše do hiše. Demokrati so sicer dobili 7 krogeljic, pa ne po zaslugi financarja in mladega g. učitelja, ki sta se veliko trudila s plakati in še drugače, ampak so še tri volilci takoj pri 1. škrinjici izjavili, da so njim krogeljice ušle v 1. škrinjico in niso imeli namena jih tjekaj izpustiti. Obžalovanja vredno je pa tudi bilo, ker čez 50 volilcev ni moglo voliti, ker so po zaslugi g. nadučitelja bili izpušteni iz volilnega imenika. Opravičene so torej bile besede, ki so jih ustili na njegovo zdravje. Vsa čast pa tistemu, ki je največ pripomogel od tega, da lahko s ponosom rečemo: Sv. Jakob je in ostane slovenski in katoliški!

Novice iz Tinja na Pohorju. Na predlog g. Gradišnika so gostje na sedmini Matija Smogavec darovali za Dijaško večerjo 103 din. Bog povni. Občina Tinje je 83. letnega odbornika Matija Pongračič, kmeta v Turški vasi imenovala častnim občanom. Slavljence je odločen naš pristaš, vzgleden krščanski mož — in še precej krepke za svoja leta Bog živi! — 40 letnico svojega službovanja na Tinju je 1. aprila obhajal nadučitelj Janez Tomažič. Ob zvokih bistriške godbe sta mu v imenu občine in župnije čestitala g. župan in gospod župnik. Ljudstvo svojega dobrega, krščansko mislečega nadučitelja spoštuje. Še na mnoga leta!

Na Pohorju visoki sneg. Prijatelj s Pohorja nam sporoča, da leži tam na nekaterih mestih do 2 metra visoki sneg.

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Preteklo nedeljo smo obhajali z vso slovesnostjo blagoslovljenje svojih novih zvonov. Že celo zimo so delale pridne roke po vseh treh občinah vence, cvetlice, zastavice, trakove in drugi kinč za cerkev, slavoloke in vozove. Zadnje dni pa je bilo vse na nogah, da čim sijajnejše in slovesnejše sprejmejo svoje nove, ljube prijatelje. Vsaka občina je postavila po en slavolok. V soboto zjutraj se je odpeljala dolga vrsta s cvetjem in zelenjem bujno okinčanih vozov z godbo na čelu v spremstvu botrov, županov, odbornikov in številnih, belooblečenih svatove na železniško postajo v Ptuj, kjer so zvonovi čakali na nas že 4 dni. Bog nam je dal krasen solnčni dan, navdušenje je bilo zato vsesplošno, veselje neizmerno. Doma ostali župljani pa so se popoldne zbrali pri slavoloku na farni meji, ki je nosil napis: «Pozdravljeni tisočkrat mili zvonovi — srčno pozdravljeni!» Tam je nove zvonove pozdravila mladenka, med neprestanim pokanjem topičev smo jih potem pripeljali pred prazniško okinčano cerkev. Drugi dan nam je sicer prinesel dež in sneg, pa hvala ležni smo Bogu iz vsega srca, da smo jih v kljub slabemu vremenu spravili srečno in še celo zelo naglo in točno v cerkveni zvonik. Cerkveno opravilo je izvršil preč. gospod p. gvardijan od Sv. Trojice v Slov. gor., slavnostni govor je pa imel č. g. p. Mihael, ki je spretno porabil v ta namen svetopisemsko zgodbo, kako so Izraelci po vrnitvi iz sužnosti na razvalinah prekrasne prvega tempeljnega zidali s solzami v očeh novi tempelj, tako nam je tudi divja vojska uničila dragocene zvonove v naših zvonikih, a nove ustvarja naša ljubezen in požrtvovalnost. Pred blagoslovljenjem so zvonove pozdravili vsi štiri stanovi. Zvonovi pa naj spominjajo na naše stanovske dolžnosti. Zvonovi, zvonite, nas k Bogu vabite, ker prazno je delo brez sreče z nebes!

Kaj je novega v Ormožu in Ljutomeru? Vsem Ormožancem znani Kočevar je pri zadnjih volitvah agitiral za Nemce, pri volitvah v šolski svet meščanske

šole pa je s svojim glasom pripomogel, da je prišel v šolski svet liberalca Ban. O naših ormoških trgovcih treba pibiti, da so skoro vsi volili s policajdemokrati. Naši ljudje naj bodo sedaj po volitvah tako pametni, da jih ne bodo odslej več podpirali s svojim denarjem. Naši kmetski ljudje bi morali sedaj po volitvah obrniti hrbet vsem demokratskim denarnim zavodom, kateri so v celem okraju 3, in se okleniti naših, katerih je v okraju vse polno. Somišljeniki ormoškega okraja, ki ste pri zadnjih volitvah tako lepo dokazali svojo politično zavednost, uničite sedaj vaše policajdemokratske krvose, še gospodarsko. V Ljutomeru se vršijo predpriprave za zidavo nove bolnice usmiljenih bratov iz slovenske province. Ljutomerjani že komaj čakajo, da dobijo to bolnico in vseh okoličanov Ljutomera je dolžnost, da zidavo bolnice tudi po močeh denarno podpirajo.

Kako je z Urekom po volitvah? (Dopis iz Brežic.) Ze davno pred volitvami je začelo policajdemokratsko nezakonsko dete Samostojna tudi v Posavju bolehati na smrti. Nekdanji kum Samostojne g. Urek iz Globokega je zadnje dni pred volitvami po noči in po dnevu naganjal še preostale mu izvedence, ki so res zastavili vse svoje moči, da bi pomogli na smrt bolnemu samostojnemu otroku na noge. Na praznik sv. Jožefa se je peljal mogočni general brez armade Urek v Brežice, da bi še izvedel tamkaj: ali je bolezen samostojnega otroka ozdravljiva ali ne. Ra oh, groza, tukaj so mu povedali, da je politični neboljenček za vedno zatisnil svoje oči na neozdravljivi susici. Pri tej žalostni vesti so postala Urekova sicer rdeča lica kar na mah zelena, srce mu je začelo biti počasneje, razkoračil se je po svoji stari navadi, pljunil pred se in vzdihnil: O ti lju-Avguštin, vse je hini! Nato je še zapovedal zapreči svoj voz in potrdi do skrajnosti se je odpeljal v svojo novo vilo v Globokem, kjer premišljuje samotno tako hitro minljivost Samostojne.

Iz ene kmetijske hiše 11 glasov za Slovensko ljudsko stranko. V Smartnem pri Vurbergu je hiša vrlega našega somišljenika g. J. Klemenčiča, bivšega dolgoletnega župana in veleposestnika dala naši stranki 11 glasov. Slava poštenim slovenskim hišil!

Živeli zavedni Dobrnčani! (Dopis iz Dobrne pri Celju.) Zavedni Dobrnčani so volili kakor en mož SLS. Kar je bilo v ostalih škrinjah kroglic, jih niso vrgli domačini. Imamo tri Nemce, vsak ve zanje, imamo 6 radikalov, za to, da se ne bi Srbi preveč bali priti poleti v toplice, če bi ne bilo radikalov. Eno samostojno, je pa glasoval gospod komisar sam. Živeli zavedni Dobrnčani! Skušajte v soglasju ohraniti svojo mogočno vrsto!

Pobožnosti pri Sv. Jožefu nad Celjem. Tretjo nedeljo po Velikonoči na praznik varstva sv. Jožefa bo tukaj, kakor vsako leto velik cerkveni shod. Prva sveta maša bo ob 5. uri. Ob 6. uri je jutranje opravilo: sveta maša in pridiga; zatem pa darovanje okoli oltarja za prenovitev cerkve. Ob 10. uri je drugo opravilo. Sv. maša in pridiga v cerkvi in tudi zunaj cerkve. Potem pa zopet darovanje za prenovitev cerkve. Častilci sv. Jožefa, pridite v obilnem številu in pomagajte z darovi za popravilo cerkve.

Novi zvonovi v Braslovčah. Dobili smo dva nova zvonova, večji tehta 2147 kg, manjši, spominski zvon padlim vojakom, pa 808 kg. Večji zvon nosi na eni strani podobo Marije Vnebovzete in napis: «Ime mi je: Marija Vnebovzeta», na drugi strani pa podobo Srca Jezusovega in napis: «Srce Jezusovo, župnija Braslovška je Tvoja.» Spominski zvon nosi na eni strani ime naših padlih rojakov-vojakov, na drugi pa podobo sv. Mihaela in napis: «Vojni bron, spominski zvon, junake rajne reši spon, Vojščak pa sv. Mihael, vodi pred nebeški tron.» Na velikonočni ponedeljek je ob obilni udeležbi ljudi od blizu in daleč med igranjem godbe in med petjem šolarjev in domačega pevskega društva na meji župnije slovesen sprejem. Nova zvonova sta pozdravila deklica-šolarica in mladenič. Med pokanjem topičev, godba naprej, zvonova na okusno okrašenih vozovih, domača društva, botri in duhovščina na okrašenih vozovih, se je počasi in mogočno premikal sprevod proti domači župni cerkvi. Tam je imel domači g. dekan pozdravni govor. Pevci so zapeli, godba je zaigrala in z večernicami v cerkvi se je slovesnost končala. — Na belo nedeljo je bilo slovesno blagoslavljanje. Vkljub slabemu vremenu so verniki prihiteli od vseh strani v velikem številu. Veselje jim je odsevalo iz obrazov, ko so videli nova zvonova, svoja prijatelja in spremljevalca skozi življenje. Zvona je blagoslovil mil. g. kap. vikar in prošt dr. Martin Matek iz Maribora, ki je tudi ob številni asistenci duhovščine daroval slovesno levitirano sv. mašo in imel cerkveni govor. — Zvonova donita močno, lepo in blagodoneče. Največji poje: c, spominski (3) pa: f. Manjkata še dva, srednji (2) in najmanjši, es in g. Daj Bog dobro letino in izpopolnjeno bo braslovško zvonjenje!

Obesil se je pri Sv. Križu tik Slatine dne 17. marca v Rjavici v obupu 24 letni veleposestnikov sin Mirko Ogrizek. Polagoma se je zdaj zvedelo, kaj je nesrečnega mladeniča gnalo v smrt. Imenovani je imel že dalje časa ljubavno razmerje za lepo, a revno sosedovo hčerko. Ta mu je porodila čvrstega sina, vstled česar se je trdno odločil, da povede svojo izvoljenko pred oltar in si ustanovi lastno gospodarstvo. Na svoje bogastvo ponosni materi pa nikakor ni bilo po godu, da bi stopila v sorodstvo z ubožnejšim, če tudi pošte-nim sosedom. S prva sta s starejšo hčerko odgovarjali pokojnemu, naj se nikakor ne poroči z dekletom, ki nič nima, ker pa to ni nič pomagalo, sta ga začeli obdelovati z najgršimi priimki in mu slednjič zaklenili prazno obleko, da tudi z doma ni mogel. Fant je bil mirna in rahla duša, postal je obupan in ko mu je

slednjič sestra svetovala, naj se raje obesi na vrh, kakor pa na revno žensko, je to tudi storil. Tako je brezmejni pohlep po denarju vzel staršem sina, sestri brata, zaročenki ženina in nedolžnemu otroku očeta.

Neznano utopljenko so našli. Od št. Janža na Dr. polju poročajo: V ponedeljek, dne 4. t. m., so našli v Loki v Dravi žensko truplo. Utopljenka je stara okrog 20 let. Našlo se je pri njej nekaj denarja in en recept z dne 7. 4. t. l. od dr. A. Blašiča. Čudno, da ni bilo imena na receptu, kakor je to navadno. Recept še tudi ni bil uporabljen. Sumi se, ker je bila v drugem stanju, da je nesrečnica sama šla v smrt. Bridek je pač sad grehal!

Krščanska ženska zveza v Mariboru naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 6. maja v mariborski stolnici slovesnost blagoslovitve nove društvene zastave. Spored bo približno naslednji: zjutraj ob šestih imajo članice KZZ v stolnici pridigo nato sv. mašo s skupnim sv. obhajilom. Ob četrta na deset slovesen vhod v cerkev, (zbirališče za članice v stolnem župnišču, za goste na Slomškovem trgu pred župniščem) na to slovesna blagoslovitev zastave, za tem slavnostna pridiga in po pridigi pontifikalna sv. maša. Popoldne bo s pričetkom ob 2. uri veselica pri Gambrinu, natančen spored se bo še pravočasno objavil.

Jutri zvečer ob pol osmi uri nadaljuje veleč. gosp. ravnatelj Zidanšek svoje predavanje v Slov. kršč. soc. zvezi. Vabimo vse, ki ste potovali s poljudnim predavateljem dosedaj po sveti deželi, da pridite zopet in pripeljite še znancev s seboj.

Marijina družba v št. Jurju ob juž. žel. priredi v soboto zvečer ob 7. uri in v nedeljo popoldne ob 4. uri v dvorani Kat. doma igro «Goslarica naše ljube gospe». Na sporedu je tudi petje in v nedeljo pred igro se vrši občni zbor bralnega društva. Pride govornik iz Celja. Uljudno so vabljeni tudi sosedne Marijine družbe.

Bralno društvo v Račah priredi dne 15. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v skladišču g. Hvaleca veseligr: «Bratranec» in «Trije tički». Čisti dobiček je namenjen za nabavo knjig, zato pričakuje obilne udeležbe — odbor.

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Dne 29. marca, na veliki četrtek, je bila sklicana seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo. Razun treh opravičencev so bili navzoči vsi odborniki. Blagopokojnemu odborniku g. dr. Karelju Verstovškemu, ki je ležal ta dan v Mariboru na mrtvaškem odru, je g. predsednik v vznesenih besedah podal zadnje slovo ter v lepih besedah orisal njegovo neumorno delo v prid Slovenije. Navzoči odborniki so v znak sožalja stoje poslušali predsednikova izvajanja ter zaklical dr. K. Verstovškemu trikrat «Slava!»

Se pred 1. točko dnevnega reda je odbornik Brenčič predlagal, da se naj z ozirom na sodnijsko tožbo g. predsednik Pirc razreši predsedstva do konečnega razčiščenja vseh afer. Predlog je bil dan na glasovanje in je bil odklonjen od večine v razmerju 7 naših proti 9 SKS. Ker so naši na to izjavili, da ne morejo več sodelovati, dokler se razmere ne razčistijo ter so hoteli oditi, pustivši samo enega odbornika za kontrolo v dvorani, je predsednik Pirc odstopil ter prepustil predsedstvo prvemu podpredsedniku g. prof. Jarcu.

Nato je odbornik Bajnk (SKS) prebral neko resolucijo svoje stranke v zaščito g. Pirca, ki pa ni prišla na glasovanje, ker se je reklo, da bomo sodili pozneje.

Prva točka dnevnega reda — overovljenje zadnjega zapisnika odborove seje — je trčila na splošen odpor. Dokazalo se je, da je predsednik samolastno, kljub enoglasnemu sklepu odbora po 40% povišanja uradniških plač, povišal plače posameznim uradnikom za 80 do 120%. Tozadevni njegovi ukrepi so se zavrgli.

Ko smo po daljših in temeljitih razpravah, podrob-nih informacijah in zaslišanju uradništva razmotrivali o galsni aferi, nakupu 70 vagonov sena in 30 vagonov slame, koje količine še ležijo večinoma neprodane, ko smo izvedeli o nakupu emajlirane posode in posnemal-nikov, smo rekli: Tako se ne sme več dalje gospodari-ti, ker bi sicer propadla naša starodavna Kmetijska družba, na katero so bili Kranjci vedno ponosni.

Odbornik Košar je izjavil, da nas ne zadene nobena krivda pri tem načinu gospodarstva, za kojega niti vedeli nismo.

Izvolil se je odbor, da vse navedene zadeve še enkrat preišče.

Nočemo podrobneje razpravljati o teh stvareh, niti iskati posrednih ali neposrednih krivcev — ad akta, ako se take reči ne bodo več dogajale in ako bo naša Kmetijska družba služila odslej samo svojemu vzvišenemu namneu.

— — —
Nove kmetijske podružnice. Ako se hoče ustanoviti nova kmetijska podružnica, se morajo vprašati stare kmetijske podružnice okoliša, jeli so s tem zadovoljne. Anarhija v ustanavljanju novih kmetijskih podružnic je s tem prenehala in prišli smo zopet nazaj na stari gospodarski tir.

Plemenski merjasci, ki nam zelo primanjkujejo, se bodo delili meseca julija ali avgusta. Kdor pa ima dobrega plemenskega merjasca doma, naj ga da preiskati po živinozdravniku, da dobi subvencijo od Kmetijske družbe.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici meseca aprila t. l. sledeča poučna predavanja na Stajerskem: V nedeljo, dne 22. 4.: V Ribnici na Pohorju, o zadružništvu in o pospeševanju živinoreje, Wernig. V Gornji Polskavi, o kmetijst-

vu, Šterkelj. V Hotizi v Prekmurju ob pol 14. uri, o boleznih in škodljivcih rastlin, Vojsk. V Šalomoncih v Prekmurju, v šoli, ob 14. uri, o izboljšanju kmetijstva, Pavlica. — V ponedeljek, dne 23. 4.: V Cvetkovcih, o travništvu in govedoreji, Matjašič Fr. — V nedeljo, dne 29. 4.: V Dravogradu, o zadružništvu, Wernig. V Žižkih v Prekmurju ob pol 14. uri, o škodljivcih in boleznih rastlin, Vojsk. V Kupšincih v Prekmurju v šoli ob 14. uri, o živinoreji in o škodljivcih sadja, Pavlica.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 10. aprila 1923. Prignalo se je: 3 konje, 2 bika, 87 volov, 122 krav, 1 tele in 1 kozo. Skupaj 216 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 50—58 K, poldebeli voli 40—48, plemenski voli 36—39, biki za klanje 50, klavne krave debele 40—45, plemenske krave 30—38, krave za klobasarje 26—29, molzne krave 29—37, breje krave 29—37, mlada živina 33—50.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem 6. t. m. se je pripeljalo 136 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 900—950 kron, 7—9 tednov 1200—1400 K, 3—4 mesece 2500—3000 K, 5—7 mesecev 3500—4000 K, 8—10 mesecev 4500—4800 K, 1 kg žive teže 95—100 K, 1 kozo 1000 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 76 do 80 K, meso od bikov, krav, telic 70 K, telečje meso 70 do 76 K, svinjsko meso sveže 120 do 140 K 1 kg.

Cene goveji živini so na mariborskem živinskem trgu dosegle v posameznih slučajih višino 50 do 58 K za 1 kg žive teže. Najnižja cena za krave-buše je znašala 26 K. Kupci so pokupili do malega vso živino.

Seno v ceni pada. V Mariboru je bila na zadnji tržni dan cena za 100 kg sena 650—750 K.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 97 in pol do 98, francoski frank stane 6.65—6.70 dinarjev. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1395 do 0.1410, za 100 čehoslovaških kron 297 in pol do 299, za 100 nemških mark 0.4725—0.4750 in za 100 laških lir 492—495 dinarjev. Vrednost dinarja v Curihi 5.45 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja pa 15 točk poskočila.

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

«Nikar preveč ne obupuje, gospodična Adams!« jo je tolažil. Naš položaj je trenutno tak, da si ne moremo pomagati, proti takemu nasilju smo brez pomoči, toda prav nič ne dvomimo, da bodo oblasti storile vse potrebne korake in spravile stvar v red. Prepričan sem, da nas ne čaka druga ko kvečjemu začasne nepravilike. Da ni bilo tistega izdajalskega Mansurja, bi vas sploh ne bili našli!»

Zalostno je bilo gledati, kako zelo se je izpremenila postarana gospodična iz Bostona. Njena lica so upadla in njene oči so divje plašno žarele iz svojih globokih zaternelih jamic. Njeni pogledi so neprestano počivali na nečakinji. Zdelo se je, da je nase popolnoma pozabila in da misli le na ubogo dete svoje sestre.

In enaka nesebična poteza se je pojavila tudi pri njenih sopotnikih. Čudno, kako nesreča očisti človeško dušo! Tile posvetnjaki, vase in v uživanje zaljubljeni, občutljivi, sebični, na videz brez plemenitih čuvstev — kako so se izpremenili, komaj da je usoda malo položila svojo težko roko nanje! Sadie ni mislila več na sebe — le za svojo ubogo, slabotno, postarno teto se je skrbela, njena teta je pozabila na lastno revščino in mislila le na to, kaj čaka njeno nečakinjo, Cochrane, Brown, Belmont se niso brigali za svojo usodo, edina skrb so jim bile slabotne ženske, ki so z njimi delile nesrečo, Belmont posebej je mislil na svojo ženo — in mislil je tudi na nekaj drugega in obdeloval je s petami svojo kamelo, dokler je ni prignal trdo ob gospodično Adams.

«Tule imam nekaj za vas!« je šepnil. «Utegne se zgoditi, da nas bodo kmalu ločili, in treba je, da se pripravimo na to!»

«Ločili —?» je tarnala gospodična Adams.

«Nikar ne govorite preglasno, da nas tale prokleti Mansur kje zopet ne izda! — Upam, da nas ne bodo ločili, pa utegne se zgoditi. Pripraviti se moramo na najhujše. Lahko bi si na primer tile ljudje izmislili, da spravijo nas moške s poti, vas pa obdržijo —»

Gospodična Adams je zatrepetala.

«Kaj naj storim —? Za božjo voljo, kaj naj storim, gospod Belmont? — Stara sem in moji dnevi so šteti. Mirno bi gledala smrt v oči, ko bi šlo samo za mojo osebo. Ampak Sadie —! Zblaznela bi, če mislim nanjo —! Njena mati čaka nanjo doma in jaz — oh!»

Pokrila si je obraz z rokami in zajokala v obupu svojih strašnih misli.

«Vtaknite roko pod svoj površnik!« je pravil Belmont in pognal kamelo tesno ob njeno stran. «In trdo primite, da ne zgrešite —! Takole —! Sedaj pa skrijte pod obleko —! To bo ključ, ki vam bo odprl vsaka vrata —!»

Gospodična Adams je potipala stvar, ki jo ji je stisnil Belmont v pest, pogledala ga je in v njenih očeh se je zazrcalilo začudenje. Stisnila je ustnice ter strogo in resno odkimala. Njen zagoreli obraz je kazal globoko nevoljo.

Pa vkljub temu je vtaknila samokres v notranji žep. Misli so se ji zavrtle v glavi, ko je jezdila naprej —

(Dalje prihodnjič).

Vabilo na izredni občni zbor Kmetijske zadruge v Račjem, r. z. z. o. z., ki se bo vršil dne 29. aprila 1923 ob treh popoldne v gostilni Lašič v Račjem. Dnevni red: 1. Določitev najmanjšega zneska, za katerega se nepremičnine smejo prodati. 2. Slučajnosti. V slučaju, da bi občni zbor ob napovedani uri vsled premale udeležbe ne bil sklepčen, vršil se bo pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno brez ozira na število navzočih zadrušnikov. 373

Vabilo na izvanredni občni zbor Ormoške posojilnice v Ormožu, ki se vrši v sredo, dne 18. aprila 1923, ob 2. uri popoldne v pisarni Ormoške posojilnice. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnika. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti ob določeni uri se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 378

Vabilo na redni občni zbor Vinarske zadruge »Ljutomerčane«, r. z. z. o. z. za ljutomerski in ormoški okraj pri Sv. Bolfenu pri Središču, ki se bo vršil 3. maja 1923 ob 10. uri popoldne v prostorih g. M. Rakuša v Obrežu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1921-1922. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. V smislu § 31 se vrši v slučaju, da bi bil občni zbor ob napovedanem času vsled premale udeležbe nesklepčen, pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno brez ozira na število navzočih zadrušnikov. — Načelstvo. 383

Vsa čast gospodinjam, ki zahtevajo odločno pri trgovcu domač izdelek »Pekate«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Gospodinje, Vam to velja! Ostanite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine »Pekate«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Važna novost so Berson gumijevi podplati, ker je vsled tega nepotreben podplat iz kože. Ker so Berson gumijevi podplati znatno cenejši, kakor tudi dalje časa izdržijo, kakor isti iz kože, si že sami ob sebi zasigurajo prednost pred podplati iz kože, osobito ker se Berson gumijevi podplati pregibajo in popolnoma zadržavajo mokroto in mrz; pri hoji so tudi jako elastični, vsled česar se pri hoji ne čuti nikaka utrujenost.

BERSON
GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE
ceneje in trajnije so kakor usnena!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrzoti!

Na prodaj je posestvo, čez 6 oralov. Janč Lešnik, Sp. Volčina 40, p. 8v. Lenart v Slov. gor. 369

Hiša trez ali z nekaj osem- lja se išče v najem. — Naslov v upravnistvu. 363

Mlad trgovski pomočnik, večš manufakture in špecerije stroke, želi dobiti kako primerno službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe je poslati na upravo lista pod »Trgovski pomočniki«. 358

Služkinja za rana hišna dela se proti dobri plači, hrani in stanovanju takoj sprejme. R. Simonšič, trgovina, Hrastnik ob Savi. 319

Trgovski lokal z stanovanjem in skit dišči na zelo prometnem kraju se odda v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na posebno ležeče Celje pod »Prilika 172«. 1-2 354

Proda se posestvo, uro od Maribora, tri četrti orala zemlje, hiša z dvema sobama, z opeko krita. Cena je: 47.000 K. Vpraša se v Gospodski ulici 17, trgovina. 341

Sprejme se v stalno delo mizarški pomočnik dobro vešč pohištvenega dela. Plača po dogovoru. Anton Ingolič, strojno mizarstvo, Spod. Poljskava, pošta Pragersto. 364

Opazovaini panj prodam. Kupim dobro ohranjeno stiskalico za umetno saje. — F. Mikl, Sv. Marjeta pri Moškonjcih. 351

Praktični mizar želi kot hišni mizar in oskrbnik posel na srednjem posestvu ali v lesni trgovini. K. 100, Slov. Bistrica, poštno ležeče. 347

Malo posestvo

se prod. Cesta na Brezje 51a Pobrežje pri Mariboru. 348

Občni zbor posojilnice Sv. Štefan se vrši 29. aprila t. l. ob 3. uri pop. pri g. Pangeršek. Vpored: Rač. zaključek za l. 1922, slučajnosti. 362

Organist in mežnar želi nastop takoj. Več v upravnistvu. 1-2 370

Sprejme se takoj žagmojster k električni benecanski žagi; plačilo po dogovoru. Prednost imajo samci. Jožef Sernko, Rače. 371

Prodase lepe gospodarske posestvo primerno za vsako obrt. Vpraša se pri Franc Leskovšek, Gaberje 41, pri Celju. 368

Denarja ni! Draginja je velika. Ako hočete s prodajanjem nekega izdelka na dan do 200 K zaslužiti mi pošljite svoj naslov in znamko za odgovor. Josip Batič, Litija 31. 27

Oskrbnik ali hišnik v 36. letu starosti z malo družino, 3 delavnimi močmi, išče službo. Nastopi tudi službo majerja ali pa kočijaža, takoj ali tudi kasneje. Ponudbe pod »Oskrbnik št. 36«, poštno ležeče, Zalec. 1-3 372

Sodarski pomočnik in blavec se sprejme pri dobri plači in vsej oskrbi v hiši Frane Repič, Ljubljana-Trnovo. 375

Lepo cepljenje prodaja, dokler je še zaloga, Anton Zdošek, pos. sin v Hotinju 3, p. Ponikva ob juž. žel. 347

Konj kobila s štiri tednom starim žrebetom se prola. I. Mariborska delavska pekarna, Tržaška c. 38. 1-2 356

Drepsici čiste volčje pasme, zelo čuječe, se prod. Z. ff. Pobrežje, Ob Dravi št. 1. 1 3 357

Trgovski učenec

14 do 6 let star, z dobrim spričevalom, pošten in priden se takoj sprejme v trgovini A. Pinter in druga, Slov. Bistrica. 376

Preklic.

Pod sani preklicujem in obžalujem vse živjave besede, ki sem jih govoril o Junju Plevniku, dne 26. februarja 1923 v gostilni Mažič v Košenci. Priznam Plevnika za poštenjaka in se mu zahvaljujem, da je na moje prošnjo obtožbo umaknil. Košerica pri Planini, dne 6. aprila 1923

Martin Kladnik, posestnik.

Posestvo na prodaj v Oseku 133, zelo po nizki ceni; nova sidana hiša, za vsako obrt sposobna, poprej posebno d. bro. doč. gostilna s tremi izbami, kuhinjo in kamro. Približno tri orale zemlje: njiva, sadonostnik in vrt. Pol ure od Sv. Trojice, tik okrajne ceste. Več se izve pri Leopoldu Kreft v Ivanjcih 25, pošta Ivanjci. 1-2 369

Učenec z dobro šolsko izobrazbo od dobrih staršev se takoj mešanega blaga L. Schwentner, Vransko. 1-2 385

Kupci na lepo posestvo pozor! Proda se lepo posestvo v bližini Rudnika pri Rajheburgu, oddaljeno od postaje in farne cerkve 1 uro, 10 minut od glavne ceste. Poslepije je vse v prav dobrem stanju in na jako prijemnem kraju, vse v lepi lepi. Obsega 8 oralov. Cena 150.000 Din. Več pove Franjo Obrar, Brezje 20, pošta Rajheburg. 394

Fant pošteah in delavnih že umirih staršev, 8 let star, se da za svojega. Mlinska ulica 31, Maribor. 381

Enonadstropna hiša hiša v Mariboru se iz proste prod. Naslov pove upravnistvo. 1-2 169

Malo posestvo

z vsemi pritliklami se prod. v Hotinji vasi 49, p. Slivnica. 380

Na prodaj 2 letni ribizlovi grmi po 3 D s posetjem na prodaj, potem rusko-japonska vojaka od Graf E. Reventlom, krasno vezano v 3 delih (1654 strani) z barvnimi in tiskanimi slikami, za 200 D s posetjem in razne Moherske knjige po 10 D pri Ivas Poleneh v Dobrni. 349

Vabilo na III redni občni zbor Gospodarske zadruge v Ormožu, r. z. z. o. z. ki se bo vršil dne 26. aprila t. l. ob 9. uri na H. rdeku št. 15. — Vpored: 1. Poročilo načelstva. 2. Čitanje rač. zaključka za leto 1922. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Načelstvo in nadzorstvo. 371

Iščem hišnika k dvema kolenjema in poljako delo. Plača po dogovoru. Helena Stekanik, Brezno, p. Rimske toplice. 2-3 297

Cepijene trte in vkorenjene divjaki Rip. Portalis se dobijo pri Antonu Slodnjak, trtnar, p. Juršinci pri Ptuj. 3-5 181

ADOLF TURNSEK HOČE

trgovina z mešanim blagom se priporoča svojim cenitnim odjemalcem. Kupuje vse poljske pridelke po najvišjih cenah. Solidna in točna postrežba. 2-3 297

Prodaj v Lokah pri Sv. Juriju ob Taboru lepo posestvo, obstoječe iz vseh gospodarskih poslopij, 12 oralov dobrih njiv in travnikov, pol orala vinograda in 30 oralov gozda ter pašnika. Valentin Miklave, Gorica pri št. Pavlu pri P. ebodu. 2-3 336

Marija BAUMGARTNER zaloga pohištva Celje, Gosposka ulica 26

Prodaj v Lokah pri Sv. Juriju ob Taboru lepo posestvo, obstoječe iz vseh gospodarskih poslopij, 12 oralov dobrih njiv in travnikov, pol orala vinograda in 30 oralov gozda ter pašnika. Valentin Miklave, Gorica pri št. Pavlu pri P. ebodu. 2-3 336

Vrši se 8 do 10 dnevni tečaj za strojno umetno vezanje, mašenje perila, nogavic i. t. d. Zgleda se je do 15. aprila 1923. pismeno ali ustmeno pri učiteljici ga. Justina Pavser, Celje, Gosposka ul. 25. 1-2 374

VINO

kupi večjo množico II vrste Uprava gornjegrajskih posestev ljubljanske šk. fije v Marjinem gradu, p. Mozirje. 259 2-3

Pri Sv. Barbari v Halozah se prod. vinogradno posestvo ki meri okroglo 3 orale, obstoječe iz vinograda z mladim, prvovrstnim nasadom, sadonostnika, njive in lepe liše s krasno kletjo radi preselitve za izvanredno nizko ceno K 380.000. Navedena pojasnila utemena ali pismena daje učitelj Feliks Grögl pri Sv. Barbari v Halozah. 2-3 131

Hiša na prodaj. Obstoječa iz 4 stanovanj, električna razsvetljava, pri glavni cesti 10 minut od mesta Celje, Gaberje, zraven je čez en oral zemlje ali še več, kakor je kupec ugodno, nekaj gospodarskega poslopija, pripravno za kakega obrtnika; proda se po ugodni ceni zavoljo preselitve. Zve se pri Jos. Verbnik, tesarski mojster, Gaberje 34, Celje. 4-163

JABOLKA

več vagonov za eksport za Aleksandrijo kupi po najvišji dnevni ceni RUDOLF PEVEC, Mozirje, Slovenija. 2-7 150

Ovčja volna oprana in neoprana, šime konjaki in govejih repov kupi v vsaki množini IVAN MANDL, Maribor, Slovenska ulica št. 8. 4-41 85

Vinogradniki pozor!

Na subo cepijene trte so na prodaj in sicer: I. vrste laški rilček, beli raafel, bela trunta, plavi burgundec, pošip (šifon), mekane vrste, plava izabela in necepljena bela šmarnica. Cena cepljenim trtam: I. vrste je za 1 kom. 3 Din. 25 p. II. vrste cepijene trte stanejo 1 kom je 1 Din. 50 p. Necepljena šmarnica 75 p. Kdor se kaj potrebuje naj se takoj oglasi ustmeno ali pismeno. Pri naročilu naj se pošlje tretjino are. Trte se dobro vkoreninjene in zarašene, zakar se jamči. Trte prodaja in razpošilja Franc Slodnjak, trtnar, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci pri Ptuj. 1-3 377

Kostanjev les kupuje v vsaki množini Škerbinek Anton trgovec z lesom Selnica ob Dravi.

Vsakovrstne starinske predmete

kakor slike, nove, posode i. t. d. kupuje Trgovina antikitet in čebelarstvih potrebščin, Celje, Zavodna (pri Skalni kleti). 8-313

Priporočam svoj atelje in zalogo fotografic najboljsh znamk. Atelje Vlašič, Gosposka ul. 23, I. nadst., Maribor. 2-10 314

Sodarski učenec se sprejme iz poštene hiše takoj pri Josipu Ogorevcu, sodar v Brezini pri Brežicah. 4-5 222

Cepijene trte raznih vrst vkorenjene šmarnice in šmarnice vlačke po dnevni ceni prodaja Alojzij Grabar, posestnik in trtnar, Zagorci, p. Juršinci pri Ptuj. 4-5 219

Prodaj v Lokah pri Sv. Juriju ob Taboru lepo posestvo, obstoječe iz vseh gospodarskih poslopij, 12 oralov dobrih njiv in travnikov, pol orala vinograda in 30 oralov gozda ter pašnika. Valentin Miklave, Gorica pri št. Pavlu pri P. ebodu. 2-3 336

Marija BAUMGARTNER zaloga pohištva Celje, Gosposka ulica 26

Šmarnica vkoreninjena se dobi pri Anton Turin, Modrače, p. Studenice pri Poljčanah. Znamke za odgovor. 2-3 18

Kupim žago, mlin ali kakšno posestvo. Kupim tudi dobro ohranjeno motorno kolo. Ponudbe z navednim popisom in ceno na Gornik, Lj. beliče, 4-5 186

Velika izbira vsakovrstnega zimskega blaga. Gotove površnike od 800 Din. in druga manufakture najceneje pri J. TRPIN 956

Maribor, Glavni trg 17.

Poštено gospodinjstvo

izveščano v vseh kuhinjskih in gospodarskih poslih, pridno delo in hlapca v trajno službo išče veleposestvo. Nastop takoj ali čim prej. Ponudbe na: Ivan Kristan, svob. državlj. v Kamenem, Sv. Jurij ob juž. žel. 2-2 312

Cepijene in druge trte

prodaja posestnik Franc Horvat Mostje, p. Juršinci. Cena prvovrstnim, cepljenim 3 Din. komad; korenjako 1 Din. do 125 Din, vkorenjeni beli šmarnici 50 par komad. Naročila se sprejemajo, dokler bo kaj zaloga. 4-214

Vinotoč „pod vejo“ Jeriča v Počehovi odprt. 2-4 326

Cement

vedno svež in v vsaki množini ter najnižjiceni dobi v zalogi cementa

F. C. SCHWAB, Ptuj SLOVENSKI TRG. 2-3 310

KROMPIR

jedilni in za krmo, kakor tudi raznovrstna krma se dobi vedno pri

A. Radi, Maribor

Naznanilo preselitve.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem svojo trgovino preselila iz Koroške ceste 13, v Koroško cesto 21. 1-2 353

T. BRAUN.

Pridnega majerja

(tudi žensko-samec) išče tvrdka 1-3 355

Jakob Matzun, Ptuj.

Inž. Turnšek & Co.

industrijsko - inženirsko podjetje v Ljubljani, Sodna ulica 1.

ima v zalogi motorje na vrreči tok 220/380 voltov.

3 HP à Din 5.000.—
4 HP à Din 6.000.—
5 HP à Din 6.750.—

Kupujem po ugodnih cenah 2-5 235

kostanjeva drva

ponudbe z navedbe z navedbo množine vagonov in cene franko vagon na lesno tvrdko:

Ernest Marinc, Celje Kapucinska ul.3

„KORANIT“

zajamčeno pravi asbestni škrlil za kritje streh

KORANIT ne premoči ne odzebe, se ne lomi in ne trga, je popolnoma siguren proti ognju, toči in viharju, tehra na 1 m² samo 12 kg, je neomejeno trpežen, je boljši kot vsi eterniti, je najboljša in najcenejša streha, ker ne potrebuje nikdar popravila.

FRAN HOČEVAR

Zirovnica (Mostje) Gorenjske

Zatiraj podgane samo z

„RATTUS“!

(Phosphorpastum)

pošilja s poštnim povzajem

Svetozar Strajč i drug

drogerist, Novi Sad.

Zlatni grah
čebulček, grahor, korenje i. t. d. priporoča
Sever & Komp.
LJUBLJANA
Wolfova ulica 12.
Zahtevajte cenik!